

Bartosz Sekula, grupa 3, II rok Informatyki Stosowanej

① Stosując metodę Fouriera znaleźć rozwiązanie równania $\frac{\partial u}{\partial t} = a^2 \frac{\partial^2 u}{\partial x^2}$, $0 < x < 1$, $t > 0$

spełniających warunki $u(0, t) = u(1, t) = 0$, $t > 0$ oraz

$u(x, 0) = f(x)$, gdzie $f(x) = \begin{cases} x & , 0 < x \leq \frac{1}{2} \\ 1-x & , \frac{1}{2} < x < 1 \end{cases}$

Szukamy rozwiązania w postaci

$$u(x, t) = X(x) T(t)$$

wstawiając tę funkcję do zadanego równania:

$$X T'(t) = a^2 \cdot X''(x) T(t)$$

$$a^2 \frac{X''(x)}{X(x)} = \frac{T'(t)}{T(t)} = -\lambda, \quad \lambda > 0$$

Aby znaleźć λ i X należy rozwiązać problem brzegowy $X(0) = X(1) = 0$ oraz

⊛ $X'' + \lambda X = 0$

Mozna zauważyć, że gdyby λ było ujemne to jedynym rozwiązaniem było by rozwiązanie zerowe więc $\lambda > 0$, wówczas rozwiązanie równania

* jest następujące $X(x) = C \cos \sqrt{\lambda} x + D \sin \sqrt{\lambda} x$,

z warunków brzegowych mamy, że skoro

$X(0) = 0$ to $C = 0$ bo $X(0) = \underbrace{C}_{0} \cdot \underbrace{\cos 0}_{1} + \underbrace{D}_{0} \cdot \underbrace{\sin 0}_{0}$

oraz $D \sin \sqrt{\lambda} L = 0$

ale $D \neq 0$ więc wartości własne λ_n są:

$$\lambda_n = \left(\frac{n\pi}{L} \right)^2, \quad n=1, 2, 3, \dots$$

A więc funkcje własnych

$$X_n(x) = D_n \sin \left(\frac{n\pi}{L} x \right) \quad n=0, 1, 2, \dots$$

Funkcja T_n spełnia równanie

$$T_n'(t) + a^2 \frac{n\pi}{L} T_n(t) = 0$$

więc

$$T_n(t) = C_n e^{-a^2 \frac{n\pi}{L} t}, \quad n=0, 1, 2, \dots; \quad C_n - \text{dowolne stałe}$$

więc

$$u_n(x, t) = X_n(x) \cdot T_n(t) = D_n \sin \frac{n\pi}{L} x \cdot C_n e^{-a^2 \frac{n\pi}{L} t} = A_n e^{-a^2 \frac{n\pi}{L} t} \cdot \sin \frac{n\pi}{L} x; \quad A_n = D_n C_n$$

$$u(x, t) = \sum_{n=1}^{\infty} A_n e^{-a^2 \frac{n\pi}{L} t} \cdot \sin \left(\frac{n\pi}{L} x \right)$$

wiemy, że

$$u(x, 0) = \sum_{n=1}^{\infty} A_n \sin \left(\frac{n\pi}{L} x \right) = f(x)$$

Rozwijając $f(x)$ w niepełny szereg trygonometryczny Fouriera wp. sinusów.

$$A_n = \frac{2}{L} \int_0^L f(x) \sin \left(\frac{n\pi}{L} x \right) dx = \frac{2}{L} \left[\int_0^{\frac{L}{2}} x \sin \left(\frac{n\pi}{L} x \right) dx + \int_{\frac{L}{2}}^L (L-x) \sin \left(\frac{n\pi}{L} x \right) dx \right] = \frac{4L}{n^2 \pi^2} \sin \frac{n\pi}{2}$$

więc

$$A_n = \begin{cases} 0 & \text{dla } n=2k \\ \frac{4L}{(2k+1)^2 \pi^2} (-1)^k & \text{dla } n=(2k+1) \end{cases} \quad k=0, 1, \dots$$

WAŻNE

NOU

Rozwiązanie

$$u(x, t) = \frac{4L}{\pi^2} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{(-1)^k}{(2k+1)^2} \exp \left[-a^2 \frac{(2k+1)\pi^2}{L} t \right] \sin \frac{(2k+1)\pi x}{L}$$

Bartosz Sekula

Zad 2

Dla jakiej krzywej spełniającej warunki $y(1)=0, y(e)=1$ funkcjonal $J[y] = \int_1^e [x(y')^2 + yy'] dx$ może osiągnąć ekstremum?

$$f(x) = x(y')^2 + yy'$$

Konstanty z równania Eulera-Lagrange'a

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x, y(x), y'(x)) - \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y'}(x, y(x), y'(x)) - \frac{\partial^2 f}{\partial y \partial y'}(x, y(x), y'(x))y'(x) - \frac{\partial^2 f}{\partial y'^2}(x, y(x), y'(x))y''(x) = 0$$

$$y' - 2y' - y' - 2xy'' = 0$$

$$-2y' - 2xy'' = 0$$

$$y''x + y' = 0$$

$$\frac{y''}{y'} = -\frac{1}{x}$$

całując po dx mamy

$$\ln y' = -\ln x + \ln A$$

$$y' = \frac{A}{x}$$

całując po raz drugi

$$y = A \ln x + \ln B$$

$$y = \ln x^A + \ln B$$

$$y = \ln Bx^A$$

z warunków początkowych

$$y(1)=0$$

$$y(e)=1$$

$$\ln B = 0$$

$$B = 1$$

1

1

$$\ln B e^A = 1$$

$$B e^A = e$$

$$e^A = e \Rightarrow A = 1$$

Odp.

Rozwiązaniem

jest

$$f(x) = \ln x$$

③ Wyznaczyć w obszarze $D = \{(x_1, x_2) \in \mathbb{R}^2 : x_2 > 0\}$ rozwiązanie równania Laplace'a

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x_1^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial x_2^2} = 0, \text{ spełniające warunki}$$

$$\lim_{x_2 \rightarrow 0} u(x_1, x_2) = F(x_1) = \begin{cases} 1 & \text{dla } |x_1| \leq a \\ 0 & \text{dla } |x_1| > a \end{cases}$$

Funkcja Greena dla obszaru D ma postać

$$G = \frac{1}{2} \ln \frac{(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2}{(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 + \xi_2)^2}, \quad \begin{matrix} x = (x_1, x_2) \\ \xi = (\xi_1, \xi_2) \end{matrix}$$

$$u(x) = \frac{1}{\omega_n} \int_{\partial D} \frac{dG(x, \xi)}{dn_\xi} a(\xi) d\xi, \quad \omega_n = \frac{1}{\Gamma(\frac{n}{2})} 2\pi^{\frac{n}{2}}$$

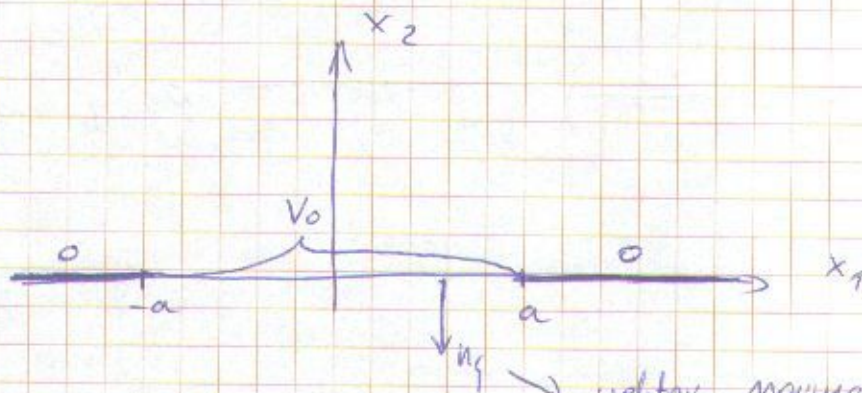
dla przestrzeni \mathbb{R}^2

$$\omega_n = \frac{1}{\Gamma(1)} 2\pi^1 = 2\pi$$

wzisc

$$u(x_1, x_2) = \frac{1}{2\pi} \int_{\partial D} \frac{dG(x, \xi)}{dn_\xi} F(\xi_1) d\xi$$

$$F(\xi_1) = V_0 \quad ; \quad \text{dla } [-a, a]$$

wektor normalny do ∂D w punkcie $\xi = (\xi_1, \xi_2) \Rightarrow \underline{n_\xi = [0, -\xi_2]}$

$$\text{czyli } \frac{dG}{dn_\xi} = \frac{\partial G}{\partial \xi_2}$$

↓
pochodna w kierunku wektora $[0, -\xi_2] = -[0, \xi_2]$

↑
pochodna cząstkowa w kierunku wektora $[0, \xi_2]$

wipC

$$\mu(x_1, x_2) = \frac{V_0}{2\pi} \int_{-a}^a \left(\frac{\partial G}{\partial \xi_2} \right) \Big|_{\xi_2=0} d\xi_1$$

$$\left. \frac{\partial G}{\partial \xi_2} \right|_{\xi_2=0} = \frac{1}{2} \frac{(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2}{(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 + \xi_2)^2}$$

$$= \frac{2(x_2 + \xi_2)(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2 + 2(x_2 - \xi_2)[(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2]}{[(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2]^2} \quad \xi_2=0$$

$$= \frac{(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2}{(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2} \cdot \frac{x_2 [(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2] +}{[(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2]^2}$$

$$+ \frac{2x_2 [(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2]}{[(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2]^2} = \frac{2x_2 [(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2]}{[(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2]^2} =$$

$$= \frac{2x_2}{(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2} \Rightarrow \left. \frac{\partial G}{\partial \xi_2} \right|_{\xi_2=0} = \frac{2x_2}{(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2}$$

wipC

$$\mu(x_1, x_2) = \frac{V_0}{\pi} \int_{-a}^a \frac{x_2}{(x_1 - \xi_1)^2 + x_2^2} d\xi_1$$

Bartosz Seluła

Zad 4

$$y \in C^2[0,1]$$

$$y(0) = 0, \quad y(1) = \frac{1}{e}$$

$$J[y] = \int_0^1 ((y')^2 - y^2 - y) e^{2x} dx$$

$$f(x, y(x), y'(x)) = [(y'(x))^2 - y^2(x) - y(x)] e^{2x}$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = e^{2x} (-2y(x) - 1) \quad \frac{\partial f}{\partial y'} = e^{2x} (2y'(x))$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = 2e^{2x}, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial y \partial y'} = 0, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y'} = 2e^{2x} (2y'(x)) + e^{2x} 2y''(x) = 4e^{2x} y'(x) + 2e^{2x} y''(x)$$

Podstawiając do wzoru Eulera otrzymujemy

$$\frac{\partial f}{\partial y} - \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y'} - \frac{\partial^2 f}{\partial y \partial y'} \cdot (y'(x)) - \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} y''(x) = 0$$

$$-2e^{2x} y(x) - e^{2x} - 4e^{2x} y'(x) - 2e^{2x} y''(x) - 0 \cdot y'(x) - 2e^{2x} y''(x) = 0$$

$$-4e^{2x} y''(x) - 4e^{2x} y'(x) - 2e^{2x} y(x) - e^{2x} = 0$$

$$4y''(x) + 4y'(x) + 2y(x) = -1$$

$$4r^2 + 4r + 2 = 0$$

$$\Delta = 16 - 4 \cdot 4 \cdot 2 = -16 < 0$$

$$r = \alpha + \beta i$$

$$\alpha = -\frac{b}{2a} = -\frac{4}{2 \cdot 4} = -\frac{1}{2}$$

$$\beta = \frac{\sqrt{4ac - b^2}}{2a} = \frac{\sqrt{4 \cdot 4 \cdot 2 - 16}}{2 \cdot 4} = \frac{\sqrt{16}}{8} = \frac{1}{2}$$

$$r = -\frac{1}{2} + \frac{1}{2}i$$

$$y_1(x) = e^{-\frac{1}{2}x} \left(C_1 \cos \frac{1}{2}x + C_2 \sin \frac{1}{2}x \right)$$

$$y_2(x) = a$$

$$y_2'(x) = 0$$

$$y_2''(x) = 0$$

$$4 \cdot 0 + 4 \cdot 0 + 2 \cdot a = -1$$

$$a = -\frac{1}{2}$$

$$y_2(x) = -\frac{1}{2}$$

$$y(x) = e^{-\frac{1}{2}x} \left(C_1 \cos \frac{x}{2} + C_2 \sin \frac{x}{2} \right) \left(-\frac{1}{2} \right) =$$
$$= -\frac{1}{2} e^{-\frac{1}{2}x} \left(C_1 \cos \frac{x}{2} + C_2 \sin \frac{x}{2} \right)$$

Uwzględniając warunki brzoowe:

$$y(0) = 0$$

$$y(0) = -\frac{1}{2} e^{-\frac{1}{2} \cdot 0} \left(C_1 \cos \frac{1}{2} \cdot 0 + C_2 \sin \frac{1}{2} \cdot 0 \right)$$
$$= -\frac{1}{2} C_1 \cdot 1 = -\frac{1}{2} C_1$$

$$-\frac{1}{2} C_1 = 0$$

$$C_1 = 0$$

$$y(1) = \frac{1}{e}$$

$$y(1) = -\frac{1}{2} e^{-\frac{1}{2} \cdot 1} \left(C_2 \sin \frac{1}{2} \cdot 1 \right) = -\frac{1}{2} C_2 e^{-\frac{1}{2}} \sin \frac{1}{2}$$
$$-\frac{1}{2} C_2 e^{-\frac{1}{2}} \sin \frac{1}{2} = \frac{1}{e}$$

$$C_2 = -\frac{2}{e^{\frac{1}{2}} \sin \frac{1}{2}}$$

$$y(x) = -\frac{2}{e^{\frac{1}{2}} \sin \frac{1}{2}} \cdot e^{-\frac{1}{2}x} \sin \frac{x}{2}$$

5 Obliczyć rozwiązanie równania

$$\frac{\partial^2 u}{\partial x_1^2} + \frac{\partial^2 u}{\partial x_2^2} = x_1 + x_2$$

$$\Omega = \{(x_1, x_2) \in \mathbb{R}^2; x_1^2 + x_2^2 \leq 4\}$$

$$u|_{\partial\Omega} = 0$$

Wyznaczyć funkcję Green'a $G(x, \xi)$ dla obszaru Ω

$$G(x, \xi) = E(x, \xi) - q(x, \xi)$$

rozwiązanie
podstawowe równania Laplace'a

f. harmoniczna względem
 $x \in \Omega$ i $\xi \in \Omega$

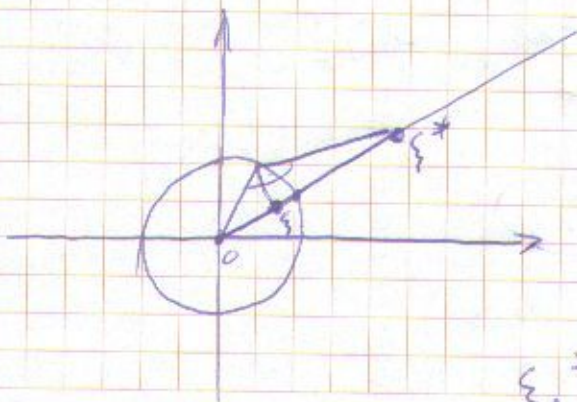
$$E(x, \xi) = \begin{cases} \frac{1}{n-2} \|x - \xi\|^{2-n} & \text{dla } n > 2 \\ -\ln \|x - \xi\| & \text{dla } n = 2 \end{cases} \quad x \neq \xi$$

$$\left\{ \|x\| \stackrel{\text{def}}{=} \sqrt{\sum_{i=1}^n x_i^2} \right\}$$

czyli dla $n=2$

$$E(x, \xi) = -\ln \|x - \xi\| = -\frac{1}{2} \ln[(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2]$$

Aby znaleźć $q(x, \xi)$ zastosujmy metodę punktów symetrycznych

Niech $\xi \in \Omega$, $\xi^* \notin \Omega$

Ale oba punkty leżą
na półprostej $O\xi$, oraz

$$d(O, \xi) d(O, \xi^*) = R^2 = 4$$

Zauważmy, że

$$\xi_1^* = \frac{\xi_1}{\xi_1^2 + \xi_2^2}, \quad \xi_2^* = \frac{\xi_2}{\xi_1^2 + \xi_2^2}$$

$$g(x, \xi) = \ln \frac{1}{d(\xi, \xi^*) d(x, \xi^*)} = -\frac{1}{2} \ln(\xi_1^2 + \xi_2^2) [(x_1 - \xi_1^*)^2 + (x_2 - \xi_2^*)^2] = -\frac{1}{2} \ln(\xi_1^2 + \xi_2^2) \cdot$$

$$\cdot \left[\left(x_1 - \frac{4\xi_1}{\xi_1^2 + \xi_2^2} \right)^2 + \left(x_2 - \frac{4\xi_2}{\xi_1^2 + \xi_2^2} \right)^2 \right]$$

$$\rightarrow G(x, \xi) = \frac{1}{2} \ln(\xi_1^2 + \xi_2^2) \left[\left(x_1 - \frac{4\xi_1}{\xi_1^2 + \xi_2^2} \right)^2 + \left(x_2 - \frac{4\xi_2}{\xi_1^2 + \xi_2^2} \right)^2 \right] - \frac{1}{2} \ln[(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2]$$

Mając już funkcję Greena powińchemy Ω obliczyć $u(x_1, x_2)$

$w_n = 2\pi$ $u(x) = -\frac{1}{w_n} \int_D G(x, \xi) f(\xi) d\xi_1 \dots d\xi_n$ $f(\xi) = x_1 + x_2$

$$u(x_1, x_2) = -\frac{1}{2\pi} \cdot (x_1 + x_2) \int_D \left\{ \frac{1}{2} \ln(\xi_1^2 + \xi_2^2) \left[\left(x_1 - \frac{4\xi_1}{\xi_1^2 + \xi_2^2} \right)^2 + \left(x_2 - \frac{4\xi_2}{\xi_1^2 + \xi_2^2} \right)^2 \right] - \frac{1}{2} \ln[(x_1 - \xi_1)^2 + (x_2 - \xi_2)^2] \right\} d\xi_1 d\xi_2$$